

Kulturdepartementet

Länsstyrelsen i Stockholms län
Box 22067
104 22 Stockholm

Uppdrag till Länsstyrelsen i Stockholms län om stöd till romska hälsoinspiratörer

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Länsstyrelsen i Stockholms län att genomföra insatser för att utbilda romska hälsoinspiratörer. Arbetet ska utgå från den modell som använts vid tidigare insatser med hälsoinspiratörer för rådgivning till romska flickor och kvinnor (Ku2015/00015/DISK). Insatserna ska inkludera frågor som rör kvinnohälsa och riktas till romer, såväl flickor och kvinnor som pojkar och män.

I uppdraget ingår att genom samverkan med regioner, landsting och kommuner undersöka möjligheterna att nå långsiktighet i arbetet.

Uppdraget ska genomföras i samarbete med Romska ungdomsförbundet.

Länsstyrelsen i Stockholms län får för uppdragets genomförande använda 1 000 000 kronor under 2016. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 1 Rikets styrelse, anslaget 7:2 Åtgärder för den nationella minoriteten romer, anslagspost 2. Medlen utbetalas engångsvis efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet senast den 1 november 2016. Medel som inte har utnyttjats ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 1 mars 2018. Regeringen avser att avsätta 700 000 kronor 2017 för genomförandet av uppdraget under förutsättning att riksdagen anvisar medel för ändamålet.

Länsstyrelsen i Stockholms län ska delredovisa uppdraget senast den 1 mars 2017 och lämna en slutredovisning av uppdraget senast den 1 mars 2018 till Regeringskansliet (Kulturdepartementet). I slutredovisningen ska ingå en ekonomisk redovisning. Redovisningarna ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Ärendet

Den 16 februari 2012 beslutade regeringen skrivelsen En samordnad och långsiktig strategi för romsk inkludering 2012–2032 (skr. 2011/12:56). Hälsa är ett utpekade område i strategin.

I oktober 2015 redovisade Folkhälsomyndigheten en fördjupad studie om romska flickors och kvinnors hälsosituation och livssituation. Enligt studien har romska flickor och kvinnor sämre hälsa jämfört med den totala kvinnliga befolkningen. I tidigare redovisningar från Länsstyrelsen i Stockholms län som baseras på situationen för romer i de fem kommuner som 2012–2015 deltog i en pilotverksamhet för romsk inkludering, konstateras bl.a. att det finns behov av hälsoinformation riktad till romer.

Den 26 februari 2015 beslutade regeringen om ändring av ett tidigare uppdrag till Länsstyrelsen i Stockholms län angående telefonrådgivning om hälsa för romska flickor och kvinnor (Ku2015/725/DISK). Enligt beslutet skulle Länsstyrelsen genomföra insatser för rådgivning till romska flickor och kvinnor genom s.k. hälsoinspiratörer, bl.a. i frågor som rör sexuell och reproduktiv hälsa.

Länsstyrelsen i Stockholms län ingick överenskommelser med Romska Ungdomsförbundet, Länsstyrelsen i Skåne län och Region Skåne i syfte att under hösten 2015 vidareutveckla ett tidigare regionalt projekt med hälsoinspiratörer i Skåne-regionen till att inkludera aktiviteter i Stockholms- och Göteborgsregionen. Inom ramen för projektet utbildades romska hälsoinspiratörer som själva rekryterade deltagare till grupper för kunskapsöverföring.

Lunds Universitet har utvärderat projektet i sin helhet och konstaterar att det har gett resultat. Även om fokus huvudsakligen har legat på att förbättra deltagarnas fysiska hälsa, så upplever hälsoinspiratörerna att projektet till stor del också förbättrat gruppdeltagarnas psykiska välmående, både direkt och indirekt. Behovet av kunskap om frågor som rör kvinnohälsa var särskilt stort. Det ansågs även angeläget att romska män kan få ta del av projektet för att säkerställa att kunskapen kan komma alla romer till del.

Länsstyrelsen i Stockholms län redovisar att det finns intresse från landsting och kommuner att delta i projektet men att det, framför allt på grund av den korta projektiden, inte varit möjligt. I sin redovisning av uppdraget föreslår Länsstyrelsen att regeringen beslutar om en fortsatt satsning på romska hälsoinspiratörer enligt den modell som är framtagen och att landsting och kommuner bör uppmuntras att delta i arbetet.

Skälen för regeringens beslut

Erfarenheterna från arbetet med strategin för romsk inkludering visar att romsk delaktighet i arbetet är en framgångsfaktor. Det finns också ett fortsatt behov av att arbeta med hälsofrämjande insatser riktade till romer. Länsstyrelsen i Stockholms län har tillsammans med Romska ungdomsförbundet använt en modell som genom utbildning och stöd till hälsoinspiratörer kan bidra till en förbättrad hälsa för romer och skapa förutsättningar för ett mer långsiktigt arbete. Mot bakgrund av ovanstående bedömer regeringen att Länsstyrelsen i Stockholms län bör ges i uppdrag att genomföra insatser för att utbilda romska hälsoinspiratörer.

På regeringens vägnar

Alice Bah Kuhnke

Maria Engvall

Kopia till

Socialdepartementet/FS
Finansdepartementet/BA
Finansdepartementet/SFÖ
Kammarkollegiet
Romska Ungdomsförbundet